

FAQ til Ordblindetesten

Hvad kan testen afdække?

1. **Hvad afdækker Ordblindetesten?**

Ordblindetesten er et redskab til støtte for afdækning af en eventuel ordblindhed.

2. **Kan testene sige noget om andre typer af læsevanskeligheder?**

Nej. Testvejlederen bør derfor være opmærksom på, om deltagren har andre sproglige vanskeligheder end dem, der knytter sig til afkodningsvanskelighederne, herunder især sprogforståelsvanskeligheder.

Testvejlederen bør også være opmærksom på, om der kan være andre årsager til deltagerens læseindlæringsvanskeligheder, fx opmærksomhedsforstyrrelser, synsvanskeligheder, vedvarende høreproblemer mm.

Hvornår og hvor ofte kan testen bruges?

1. **Hvornår kan man begynde at bruge testen?**

Testen er tværgående, hvilket vil sige, at man kan bruge den fra foråret i 3. klasse og helt op i de lange videregående uddannelser, arbejdsmarkedsuddannelser og ordblindeundervisning for voksne.

2. **Hvor ofte kan man bruge testen?**

Testen skal som udgangspunkt kun tages én gang i løbet af et skole- og uddannelsesforløb. Resultatet gemmes i 15 år og kan følge med deltageren, når der skiftes til en anden uddannelse, fx i overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

Der skal ligge grundige læsefaglige begrundelser bag en eventuel ekstra test af en deltager. Det kan fx være at man har gjort en massiv indsats og stadig er bekymret for deltageren, eller at en deltager (der er testet tidligt i skoleforløbet) i gul kategori måske godt kan lande i rød senere i skole-/uddannelsesforløbet og arbejdslivet, når læsekravene stiger.

Der skal som minimum gå et år mellem to test.

Hvem kan teste?

1. **Hvilke kvalifikationer kræves der for at tage testen?**

Skole-/uddannelseslederen skal udpege en testvejleder, der enten skal være uddannet læsevejleder eller have en tilsvarende viden om læsning, læsevanskeligheder, ordblindhed og testning. Kravene til kompetencerne er beskrevet i vejledningen til testen, der findes her: <https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login>

2. **Kan der tilknyttes flere testvejledere på den samme skole/institution?**

Ja.

3. **Kan en testvejleder være tilknyttet flere skoler/institutioner?**

Ja. Det er it-administratoren på den enkelte skole/institution, der skal tilknytte dig. Find vejledning på forsiden af testvejledermodulet:

<https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login>

4. **Kan jeg teste i privat regi?**

Nej. Du skal være oprettet som testvejleder på den institution, hvor deltageren er tilknyttet.

5. **Kan jeg som underviser på professionshøjskolerne få adgang til Ordblindetesten og testvejledermodulet?**

Nej. Du kan få indblik i testen ved at se instruktionsvideoen og læse vejledningen.

Hvilke personer kan/skal testes?

1. **Hvilke personer skal testes med Ordblindetesten?**

Testen skal kun bruges på de personer, hvor der er en begrundet mistanke om ordblindhed. Testvejlederen skal kunne udelukke manglende eller utilstrækkelig undervisning i skriftens lyd som årsag til personens afkodningsvanskeligheder.

2. **Kan testen anvendes til personer med fx ADHD, autisme eller generelle indlæringsvanskeligheder?**

Det kan der ikke svares entydigt på, da det er en meget sammensat gruppe. Ordblindetesten er udviklet til og afprøvet på elever og studerende, hvor der ikke er andre åbenlyse forklaringer på deres læsevanskeligheder end ordblindhed. Grænseværdierne kan derfor være misvisende i forhold til personer, der befinder sig i yderligere vanskeligheder. Desuden trækker Ordblindetesten informationer om deltagerens alder og uddannelsesstrin, som deltagerens UNI-login svarer til, og et resultat sammenlignes med dette.

3. **Kan testen bruges til personer med dansk som andetsprog?**

Der indgår en basal ordforrådsprøve i testen for at kunne vurdere, om deltageren har et tilstrækkeligt ordforråd på dansk for at kunne besvare de øvrige opgaver. Testen er ikke udtømmende, man kan være en del af en helhedsvurdering.

I forhold til kendskabet til det danske alfabet og de danske lyde, kan man forvente blot efter få års skolegang i Danmark, at de har forudsætningerne for at opnå fonologisk baserede afkodningsfærdigheder, der er på niveau med jævnaldrende med dansk som modersmål.

Kom godt i gang med at bruge Ordblindetesten:

1. **Hvordan bliver jeg testvejleder?**

Skolens/institutionens it-administrator skal oprette dig som testvejleder.

Gå ind på testvejledermodulet:

<https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login>

Her finder du link til vejledning i at oprette testvejledere og til brugen af UNI-login og Nem-

ID.

2. Hvordan skal jeg forberede mig til testen?

På testvejledermodul <https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login> finder du en vejledning til Ordblindetesten. Læs den grundigt og se gerne videoinstruktionen, som du finder samme sted. Du skal huske at give deltageren adgang til testen, inden I starter. Det har ingen betydning, om du giver adgang i god tid eller lige inden testen.

3. Hvordan får jeg tilladelse til at teste testdeltageren?

På forsiden af testvejledermodul finder du en bemyndigelseserklæring. Den skal være udfyldt og underskrevet af testdeltageren eller dennes forældre (hvis under 18 år).

4. Hvor logger testdeltageren på?

På denne side

<https://ordblindetest.nu/login.jsp?message=Der%20er%20sket%20en%20fejl%20i%20login> skal testdeltageren logge sig på med deres UNI-Login efter at testen er åbnet af testvejlederen i testvejledermodul <https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login>. Som testvejleder kan man ikke logge sig på og afprøve testen.

5. Hvor logger testvejlederen på?

På denne side logger testvejlederen på:

<https://ordblindetest.nu/vejleder/login.jsp?message=bad%20login>. Her kan du oprette, pause og afslutte testen. Se mere i vejledningen.

6. Kan Ordblindetesten tages på alle typer af devices?

Nej, ikke på iPad/tablet. Man skal bruge en computer, der har Flash installeret.

Mens testen er i gang:

1. Skal jeg selv holde styr på, hvor lang tid deltageren bruger?

Nej. Testen giver automatisk hhv. 5 minutter og 7 minutter til de to første deltest. Hvis deltageren bliver færdig med de 40 ord og de 44 ord før 5 minutter og 7 minutter er gået, går testen selv videre til næste test.

De færreste deltagere kommer dog igennem alle 40 og 44 opgaver.

Der er afsat 5 minutter til den basale ordforrådsprøve, hvor der er 15 opgaver. Denne test stopper også selv efter de 5 minutter.

2. Hvad er forskellen på at pause og afbryde testen?

Hvis du har pauset testen, så fortsætter testen, hvor I slap, næste gang deltageren logger på Ordblindetesten.

Hvis du har afbrudt testen, så fortsætter testen ikke. Hvis testen er afbrudt skal du give deltageren ny adgang til testen og teste på ny.

3. Hvorfor står deltageren som klar i testvejledermodul, selvom testen er i fuld gang?

Du kan ikke altid regne med helt at kunne følge med deltageren direkte i testvejledermodul –

selvom det kunne se sådan ud i vejledningen. Det skyldes fx, hvis den browsercache ikke løbende opdaterer status.

Det er derfor den bedste løsning at give adgang til testning og dernæst at sidde lidt på afstand af deltageren, når deltageren testes og følge med i, hvordan det går deltageren. Derfor kan det også være en god idé, at man kun tester én deltager ad gangen.

4. Har det betydning for resultatet, hvis testen går i stå/fryser undervejs?

Testen er konstrueret, så den tager højde for mindre udfald og netværksforstyrrelser.

Efter testen er afsluttet:

5. Hvordan får jeg en testrapport på deltageren?

I testvejledermoduliet vælger du klasseoversigten – vælg deltageren – vælg klasse-/uddannelsestrin – godkend test og hent derpå rapporten.

Hvis det ikke er muligt, skal du prøve at lukke browservinduerne på både deltagercomputeren og testvejledercomputeren. Hvis det fortsat volder problemer, skal du slette din browsercache (midlertidig hukommelse i browseren). Søg på nettet efter hvordan du sletter browsercache i netop din browser og den browserversion.

6. Må jeg udlevere testrapporten til forældrene/deltageren?

Ja, du skal udlevere testrapporten på papir eller ved at sende den elektronisk via sikker post.

7. Hvordan skal jeg læse delresultaterne?

Hvis en deltager i deltesten *Find stavemåden* får en score på 17 ud af 20, betyder det, at denne deltager opnår 17 korrekte og har nået 20 opgaver.

Find stavemåden består af 40 delopgaver og deltageren har 5 minutter til rådighed til at løse så mange af de 40 delopgaver på 5 minutter, som vedkommende kan nå.

I *Find det, der lyder som et ord* er der i alt 44 delopgaver og deltageren har 7 minutter til rådighed til at løse så mange af de 44 opgaver på 7 minutter, som vedkommende kan nå. Hvis en deltager scorer 16 ud af 22, så betyder det, at denne deltager opnår 16 korrekte og har nået 22 opgaver på 7 minutter.

8. Er der en sammenhæng mellem deltestscore og rigtighedsprocent?

Man kan fx komme ud for dette resultat:

Find stavemåden: 13 af 19 rigtige = 68 % rigtige - deltestscore 55

Find det der lyder: 8 af 17 rigtige = 47 % rigtige - deltestscore 67

Det kan umiddelbart undre, at deltestscoren er højere i *Find det der lyder som et ord*, da rigtighedsprocenten er lavere.

Deltestscoren baserer sig ikke på %-rigtige, men på rigtige pr. minut. Man kan derfor ikke drage en direkte parallel mellem %-rigtige og deltestscore.

9. Deltageren har næsten ingen fejl. Hvordan kan han/hun så få scoren ordblind?

Den samlede score på Ordblindetesten baserer sig på en udregning, som kombinerer mål for

både præcision/sikkerhed og hastighed/automatisering.

Ordblindhed kan både skyldes præcisionsvanskeligheder og hastighedsvanskeligheder (manglende automatisering i udnyttelsen af skriftens lydprincip).

Da udvikling af sikre læse- og stavefærdigheder baserer sig på både en sikker og hurtig udnyttelse af skriftens lydprincip, er et resultat med en ganske lav fejlprocent udtryk for, at en deltager ikke er automatiseret i udnyttelsen af skriftens lydprincip. Det er den lave hastighed, der hermed er årsagen til, at deltageren scorer i det røde felt = ordblind.

10. Hvor kan jeg hente inspiration til den videre indsats for ordblinde elever?

På <https://www.emu.dk/modul/projekt-vis-%E2%80%93-l%C3%A6sevejlederprojektet> findes et inspirationsmateriale om indsatser målrettet ordblinde elever i grundskolen.